

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLEN PRINTING
TRADES UNION COUNCIL
DULUTH, MINN.

Izhaja trikrat na teden.
The only Slovenian Tri-
Weekly in the United
States of America.

ODNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BENT SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

DULUTH, MINN. MONDAY, SEPTEMBER 28. 1914. — PONEDELJEK, 28. SEPTEMBRA 1914.

Volume IV.—Letnik IV.

ALGOTRAJNA KRVAVA BITKA MED ZAVEZNIKI IN NEMCI SE ŠE NI ODLOČILA.

NAKON KRVAVEJŠA BITKA V SEDANJI EVROPSKI VOJNI IN SPLOH NA SVETU SE VRŠI V SEVERNI FRANCJI. — NEMCI SO SE Z VSO SILO VRGLI NA ČETE ZAVEZNI-
KOV, A SO BILI VRZENI NAZAJ. — PERZEMYSL SO RUSI ŽE OBKOLILI IN ZAV-
RŽALI VEČ VAŽNIH UTRDB. — BELGIJCI SO IZVOJEVALI LEPO ZMAGO NAD
NEMCI. — NEMCI SE BAJE PRIPRAVLJAJO S POMOČJO
AVSTRIJSKIH ČET ZAVZETI ANTVERPEN. — ROMUNCI NA AVSTRIJSKO MEJO.
SRBI IN ČRNOGORCI PRODIRAJO SKOZI ROMUNSKO V BOSNO. — NA DUNAJU
SE MED RANJENCI IZ GALIŠKEGA IZBRUHNILA KOLERA.

prodtreti vrste zaveznikov, ali to se jim glasom oficijelnih poročil ni posrežilo. Nemci so izgubili pri tem obupnem naskoku mnogo vojakov, eno zastavo in več težkih topov.

Angleška oficijelna poročila so zelo kratka. "Položaj je zadovoljiv", se glasijo, "in napadi na angleško fronto, so bili odbiti z velikimi izgubami za sovražnika."

V teh bitkah je tudi ponovno prišlo do napada z bajoneti. Na obeh straneh se je streljalo iz najhnej razdalje.

Francozi naznanjajo uspešno prodiranje na levem krilu in sijajno zmago nad nemškimi centrom. Iz Woivre okraja ni naznanjati važnejših izprememb.

Bitke med nemškimi četami in četami zaveznikov se bijejo z največjo srditostjo. Na obeh straneh pošiljajo na nasprotnika cele toče krogelj. Ponovno je prišlo do bližnjih bojev ter spopadov z bajoneti. Ljudje se vojskujejo z največjo hrabrostjo, in poveljniki so imeli večkrat težko stališče, da so spravili ljudi nazaj.

Iz Berolina naznanjajo, da pošiljajo zavezniške čete, ter da se pripravljajo na skok na skrajni nemški ar-
made. Nadalje potujejo o artilje-
rijskem boju na južni strani Ver-
duna. Nemški seznam izgub izka-
zuje do danes 15,674 mrtvih, 65,908 ranjenih in 23,007 pogrešanih.

Japonci poročajo, da so pogнали Nemce iz Tsing Tau, a glavnega mesta Kiao-Chow. Bitka se je vršila 14 ur, toda izgube niso velike.

Nemški vojaški zrakoplovi mečejo bombe v belgijska mesta, in nad Parizom se je zopet pojavil nemški letalni stroj. Tudi nad Varšavo je plul nemški Zeppelin. Škoda pa bombe vržene iz teh zračnih letal, niso napravile posebne.

Iz Petrograda poročajo ruski generalni štab, da so bile nemške čete, ki so vdrle v Rusko-Poljsko, vržene nazaj.

BITKE V SEVERNI FRANCJI.

Berolin, preko Amsterdama, 27. sept. — Zadnje od nemškega generalnega štaba izdano oficijelno poročilo opisuje dogodke v petek. Naznanja se, da je armada nemškega generala von Kluck zasedla višine ob desnem obrežju reke Maas, in da zavezniki kljub ojačanju niso mogli napredovati.

Poročilo zaključuje s poročilom, da se vrši na celi fronti najkvejša bitka, katero pozna dosedaj zgodovina. Izgube na obeh straneh so velikanske, pri zaveznikih pa večje, kakor pri Nemcih. Važnih dogodkov je pričakovati v centru, mu in na vzhodnem krilu zavezni-
kov.

NEMCIJA BREZ POROČIL.

Berolin Nemčija, 27. sept. — Radi prerezanja nemškega prekoatlantskega kabla po Angležih takoj začetkom vojne, radi stroge cenzure in prepovedi dohajanja inozemskih časnikov, v nemški državi ni dobili drugih vojnih poročil razun onih, katere izdaja generalni štab. Ljudje izvedo prav malo, kaj se godi na fronti.

POROČILA S FRONTE.

Z bojišča preko Pariza, 27. sept. — Armade obeh vojskujočih se strank zbirajo očividno svoje moči na zapadnem in vzhodnem krilu, medtem, ko je v centru na-
videzno vse mirno.

Zavezniki so videli že naprej, da bodo skušali prodreti Nemci njihove vrste na zapadu, in so vsled tega poslali tja močno ojačanje. Našli so istomočnega sovražnika, ter ga ustavili.

BITKE OB REKI MAAS.

Pariz, Francija, 27. sept. — V soboto popoldne v Parizu uradno izdano poročilo pravi, da se na obeh krilih dolge vojne črte, raztezajoče se zapadno od Oise do Vogeze na vzhodu vršijo hudi boji, medtem ko s centrom ni po-

čati nobenih izprememb. Poročilo priznava, da so se Francozi v petek umaknili pred premočje armade nemškega generala von Klucka na skrajnem zapadnem krilu severovzhodno od Noyona, da pa so potem z lahkoto potisnili sovražnika nazaj, ko je prišlo ojačanje.

O uspehih Nemcev ob reki Maas naznanja poročilo: V Woivre okraju, pri St. Michiel (v sredi med Verdunom in Toul), se je posrečilo nasprotniku premostiti reko Maas, toda naše čete so prodirajočega sovražnika kmalu zopet zagnale nazaj. Višje proti vzhodu, pri Vogezi se niso vršili pomembnejši boji.

NEMCI V OFENZIVI.

London, Anglija, 26. sept. — Kljub temu, da se vršijo že eden den na obeh krilih na francoskem vojnem pozorišču hudi boji, bitka pri Aisne na nobeni strani še ni prinesla odločilnega vspela. Londonski vojaški izvedenci so se motili, ko so trdili, da bodo držali Nemci svoje utrjene postojanke samo toliko časa, dokler ne odpošljejo na vzhodno vojni pozorišče potrebnih čet. Dasi so nemške postojanke v centru francoskega vojnega pozorišča zelo ugodne za defenzivno taktiko, so bitke na obeh krilih jasno pokazale, da hočejo začiti Nemci z ofenzivo.

SANITETNA KOLONA OPUŠČENA.

Pariz, Francija, 26. sept. — Nemci so opustili pri svojem umiku iz Peronne sanitetno kolono, obstoječo iz 225 zdravnikov, 70 bolniških strežnic, 150 strežajev, enega protestantskega pastora in enega dominikanskega mniha. Vsaka bolniška strežnica je bila oborožena z repetirno pištolo, in ko je nekdo opozoril francoskega polkovnika, da se to ne slaga s do-
ložbami Rdečega križa, je odgovoril, da potrebujejo strežnice orožje v svojo lastno obrambo.

NAPAD NA ANTVERPEN?

London, Anglija, 26. sept. — Preko Amsterdama naznanjajo Central News v Londonu, da je v kratkem pričakovati napada Nemcev na Antwerpen. Preko reke Aachen se že več dni pošiljajo čete na postojanko južno in vzhodno od tega mesta, in vrh tega se nahajajo južno od Antverpna težki nemški oblegovalni topovi, ter na vzhodu avstrijske oblegovalne havbice. Oblegovalci delajo okope.

Nad Duffelom, v bližini Antverpna, se je pojavil v soboto nemški zrakoplov, iz katerega sta bili vrženi dve bombi, ki sta padli v vodo. Neko drugo sovražno letalo je plulo nad Antverpenom, toda ogenj iz fortov je bil tako uspešen, da se je moral letalni stroj dvigniti v tako visočino, da opazovanje ni bilo mogoče.

NEMŠKE ČETE SE NE RAZUMEJO.

London, Anglija, 27. sept. — Iz Genta brzojavljajo londonskemu Daily Express, da je prišlo v Bruslju med pruskimi in bavarskimi vojakov opetovano do sporov. Vse bavarske čete so bile poslale iz Belgije. Za vzrok sporov se navaja, da so Nemci razžalili belgijsko kraljico, ki je rojena bavarska princezinja.

LIEBKNECHT V BELGIJI.

London, Anglija, 25. sept. — Iz Antverpna brzojavljajo, da potuje znani nemški socialistični vodja dr. Liebknecht po Belgiji, in da je obiskal tamošnja bojišča. Brzojav tudi pravi, da je dr. Liebknecht izjavil, da je z drugimi dvanajstimi sodrugi glasoval v nemškem državnem zboru proti vojnuemu posojilu in protestiral prot vojni.

DOGODKI V MEKSIKI NE VZNEMIRAJAO VLADE.

V Beli hiši so naznanili da odidejo naše čete iz Vera Cruz kljub zadnjim dogodkom v Meksiki.

Washington, D. C., 26. sept. — V Beli hiši so naznanili, da spor med Carranzom in Villajem v Meksiki ne more izpremeniti sklepe Združenih držav, odpoklicati svoje čete iz Vera Cruz. Kdaj pa se bodo ukreale čete za odhod, še ni bilo določeno.

Zadnja poročila naznanjajo podrobnosti o sporu med obema vodjema konstitucionalistov v Meksiki. Oficijelno se naznanja, da je guverner države Sonora s 3500 možmi odšel iz Nozales. Čete konstitucionalistov pod poveljstvom generalov Hilla in Cabrea operirajo vzhodno od Cananea. Kakor vse kaže, se bodo umaknile nazaj, ker se bojijo meriti z močnejšim nasprotnikom. General Villa je poslal 5000 mož pod poveljstvom generala Anjelasa, toda položaj v Sonori je tako nejasen, da si ni mogoče napraviti jasne slike o tamošnjih zapletljajih.

POTRES.

Guayaquil, Ecuador, 25. sept. — Danes zjutraj je bil čutili tukaj močan potres. Škode ni napravil posebne, toda med prebivalstvom je nastala panika.

NEMŠKI UJETNIKI.

London, Anglija, 25. sept. — Central News agentura je dobila poročilo, da imajo Nemci sedaj že 50.000 ujetnikov. Med temi je 30.000 Rusov. Pred kratkim se je poročalo, da so ujeli Nemci že 250.000 mož, toda to je laž.

ŠKOF USMRČEN.

Salt Lake City, Utah, 26. sept. — Ko se je vozil škof episkopalne cerkve F. S. Spalding z avtomobilom je smrtno onesrečil. Avtomobil se je namreč na nekem ovinku prevrnil in škof si je zlomil vrat, da je bil na mestu mrtve. Avtomobil je vodila hčer sodnika Kinka, ki je bil svoje čase tudi član kongresa.

SMRT VSLED RIBE.

Waukegan, Ill., 26. sept. — V Round Lake je ugonila večeraj Mrs. William Adams iz Chicage. Lovila je s svojim možem v jezeru ribe, in ko se ji je posrečilo dobiti na trnek majhno ribico, se je iz veselja v čolnu tako nerodno obnašala, da se je prevrnil. Ona je utonila, njenega moža se je pa posrečilo rešiti.

PREKOMORSKI PROMET.

New York, N. Y., 26. sept. — Pet velikih prekomorskih parnikov je odploilo iz tukajšnjega pristanišča, in sicer Olympic, namenjen v Glasgovo, America v Neapolj, Zealand in Liverpool, Cameron v Glasgovo in Minnewaska v London. Potnikov niso te ladje vzele veliko sboj.

BAVARCI IZDAJALICI.

London, Anglija, 26. sept. — Poročevalce Exchange Telegraph Co. v Ostende brzojavlja, da je v Pruslju zaprtih več bavarskih vojakov ki so pomagali francoskim ujetnikom k begu. Baje je pobe gnilo z njihovo pomočjo več tisoč vojnih ujetnikov.

Strašno klanje.
Bojišča, preko Pariza, 28. sept. — Naskok Nemcev na francoske čete na koncu dolge vojne črte ter poizkus prodreti vrste zaveznikov se je končal s najkvejšo bitko v sedanjih vojni. Nemci so vršili brez presledka noč in dan. Nemški polki so pošiljali v ogenj polk za polkom, ki pa so bili vsi vrženi nazaj. Topništvo na obeh straneh je metalo smrt in ranjivosti v vrste nasprotnikov celih 24 ur. Večkrat je prišlo do bližnjih bojev ter bojev z bajoneti. Prav izvrstno se je izkazala francoska kolonijalna vojska. Ta obstoji iz črncov iz Senegala, ki so se vojskovali pri Avstrijski vojski. Pri naskokih na sovražnika so se odlikovale francoske čete. Zavezniki so napredovali vse črti.

Boji na Galiskem.

London, Anglija, 27. sept. — Iz Petrograda brzojavljajo, da se bojujejo francoske čete okoli Krakovega na Galiskem vršijo hudi boji. Przenemci so obkoljen od Rusov ter odrezan od ostalega sveta, zavreli na severu so bile nemške čete, ki so vdrle v Rusko-Poljsko, zagnane s krvavimi glavami nazaj.

Belgijci napredujejo.

London, Anglija, 28. sept. — Oficijelno so naznanili iz Antverpna, da so belgijske čete napadle nemško vojsko, obstoječo iz ene brigade infanterije, dveh kavalerijskih polkov, dveh baterij težke in štirih baterij lahke artiljerije ter jo pognale v divji beg. Nemci so bili na poti iz Antverpna preko Termonde via Alost. Ko so jih Belgijci napadli, so se oni nekaj časa, nato se pa morali umakniti v nerednih vrstah proti Assche. Tudi na drugih krajih morejo zaznamovati več pomembnih uspehov nad Nemci.

Nemški cesar bolan.

London, Anglija, 27. sept. — Iz Geneve brzojavljajo, da je nemški cesar nevarno obolel. Lotila se ga je gripa.

Rusi v Lvovu.

London, Anglija, 27. sept. — Iz Petrograda naznanja, da so Rusi zavzeli Lvov. Ruske čete so naletele na Avstrijce, toda končno se jim je posrečilo zmago na vseh straneh. Napadli sovražnika ruski kozaki, je nastala v vrstah avstrijskih vojakov panika. Rusi opisujejo ogrske huzarske jezdece, toda sulic ne znajo dobro rabiti.

Avstrijski rezervisti na fronto.

Pariz, preko Pariza, 27. sept. — Iz Avstrije naznanjajo, da bodo poslani vsi rezervisti na fronto, in sicer na Galisko, deloma pa na srbsko mejo. Dosedaj so poslani starejši rezervisti, ki imajo rodbino, službo doma.

Prodiranje Srbov in Črnogorcev.

Berolin, Srbija, 27. sept. — Srbi in Črnogorci so prišli pri prodiranju proti Sarajevu v Bosni skozi del Romunjske vojske. Na Galisko so Srbi po eni najhujših bitk dosedaj uspešno vdrli v Savi. V tej bitki so Avstrijci imeli hude izgube. Med mrtvimi je posebno veliko častnikov, ker merijo najprej na te.

Kolera že na Dunaju.

London, Anglija, 27. sept. — Exchange agenciji brzojavljajo iz Rima, da je izbruhnila med 70.000 na Dunaju se nahajajo ranjenci iz Galiskega azijska kolera. Prebivalci se nahajajo v velikanskem strahu.

Francoska oficijelna poročila pravijo, da se vojskujejo zavezne čete z velikim uspehom.

V Woivre okraju so Francozi potisnili sovražnika nazaj, ter zasedli več važnih postojank, toda položaj na višinah ob reki Maas je neizpremenjen. Pri poizkusu Nemcev, premostiti reko Maas blizu St. Michiel je prišlo opetovano do krvavih spopadov, pri katerih je

Težak odgovor.

"Zakaj smo se vendar klali in morili?"

NARODNI VESTNIK

(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY a corporation. Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street. NATIONAL HERALD Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly \$2.00. The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest. Rates on application.

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN. Izhaja vsak ponedeljek, srede in petek.

Narodna stanca:

Za Ameriko za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00
Za Evropo in Kanado za celo leto \$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.

Denarne pošiljave in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"NARODNI VESTNIK", 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

OSEBNA SVOBODA.

Louis N. Hammerling.

XVIII.

Strašni prevrat ki ogroža sedaj evropsko civilizacijo, navdaja nas Amerikance z grozo in začudenjem. Večina onih Amerikancev, ki se poslušajo drugega kot angleškega jezika, je zvezanih potom krvi ali tradicije z eno deželjo, ki so sedaj zapletene v veliki boj. Naše splošne človeške simpatije stoji radi tega na tej ali oni strani. Kljub vsemu temu pa si čisti, tamo samim sebi, da smo Amerikanci, ne vsled strahu ali bojazni veča veselja, da smo osebno varni, temveč radi tega, ker čutimo, da ne dopušča atmosfera te dežele ni, kakih takih nasprotstev, ki se sedaj pojavljajo v Evropi.

Daj prazni prizer, ki se nam nudi, nam lahko obenem služi kot svarilo. Predvsem bo poglabil v naših dušah zavest, kako neumne so te stvari kot plemensko in narodnostno sovraštvo ter obenem hvaličnost, da obstaja ena dežela, kjer se takega ne pozna.

Na drugi strani pa bo ta prizor posplošil idejo prostosti.

V teh dneh slišimo veliko govori o prostosti, — o prostosti od vlade potom tujega naroda, o prostosti od verskega preganjanja, o oproščanju od militarizma, o prostosti govora in pisane besede. Ko slišimo to, se iznova čudimo, da živi še večina človeštva in da je živela tako dolgo brez ene ali brez vseh teh prostosti. Zopet dvignemo svoje oči s hvalečnosti k zastavi, ki nosi podobno ozvezdja ter prosimo in molimo, da bi trajalo to znamenje tako dolgo kot ono, kar ponižno predstavlja in da bi tudi v bodočnosti naše vse te prostosti zavetja pod to zastavo v blagor ne le nam in našim znanam, temveč tudi v vzgled onim, ki se sedaj borijo v dolini senc in smrti, v deželi, ki je rodila nas, ali naše očete ali naših očetov očete.

Ne moremo pomagati našim bratom, dokler "vidijo rdečo". Najbolje, kar lahko storimo zanje, je, da storimo dobro nam samim in naši lastni deželi s tem, da varujemo prostost, katero imamo, za našo lastno korist in korist onih, ki pridejo za nami.

Ko smo zgoraj omenjali prostosti, nismo našli osebne svobode. Čudno je, da je imela ravno ta oblika prostosti v mnogih evropskih deželah dosti prilike, da se razvije, neglede na pomanjkanje državljske prostosti, ki se izražala v gorinavednih oblikah. Isto tako čudno pa je, da se ravno to oblika prostosti skuša v tej deželi vedno bolj omejiti. Nobenega strahu nimamo pred tujo vlado, varni smo pred avtokratično vlado, militarizem je skoro nepojmljiv pojem, obdačenje je v naših lastnih rokah potom zakonodajalec, katere izvolimo sami, prosti govor je omejen le toliko, da se ne blati poštenega imena, našega soseda in časopisje je praktično popolnoma prost.

Glede našega osebnega gibanja, navad, šeg pa se pojavlja vedno naraščajoče gibanje, da se nas vse skupaj prisili živeti po onem načinu, ki slučajno ugađa nekaterim, ki mislijo v svoji domišljavosti, da mora ta način ugađati tudi drugim ter da ga je treba uveljaviti nasilno. To je posledica velike razdelitve dela ter specializiranja v poklicih, katero je opaziti dandanes je tudi posamezni človek velike bolj odvisen od drugega ter vsled tega tudi bolj dovzeten vplivom od strani drugih ljudi.

To je ena posledica. Na drugi strani pa je posameznik oproščen veliko sitnih stvari in opravkov, katere opravljajo posebno izurjene moči. Veliko ljudi je, ki vidijo le prvo, a ne drugo. Radi večje odvisnosti posameznega od celote, je nastala zahteva, naj se celota bolj natančno pobriga za posameznika. Ker pa je vsled tega upliv celote na posameznika večji, se splošno domneva, da je tudi celota bolj odgovorna za moralno obnašanje posameznika. Neki angleški pisatelj pravi: "Dandanes prevladuje socijalna filozofija ki proglašajo skupno, a zanikuje individualno odgovornost, ta naj napravi vsakega posameznega odgovornega za vsakega drugega, a ne za samega sebe, temveč tudi za ostale. Te konfuzne ideje, ki onečajo imena znanosti in socijalne reforme, so produkt civilizacije, ki trpi na starostni zvođenosti. Ako smo varuhi svojih bratov ali ne, v prvi vrsti moramo biti varuhi samih sebe, ako hoče biti sploh kaka odgovornost. Ako se to zanika, se zanika tudi prava volja, kar je lahko filozofična spekulacija, a zelo usodno za resnično življenje. Isti pisatelj je dosti optimističen, da izjavlja: "Mislim, da smo dosti zdravi, da vržemo raz sebe prevaro starostne oslabelosti ter pričemo zopet zdravo misliti."

Tako zdravo mišljenje pa zahteva osebne odgovornosti in osebna odgovornost hoče osebne prostosti. Ako se ozremo nazaj v zgodovino, vidimo, da je propadla najfinejša civilizacija, ako se je država pričela preveč podrobno brigati za posameznika. Osebna odgovornost je pronehala ter se umaknila skupni odgovornosti. Ko so hodili Atenci v gledališča, ter se zabavali na splošne stroške, dočim se je armada in mornarica namajala v boju, so bili dnevi prostosti šteti. Ko je zahteval rimski narod kruha in iher ter se ni brigal za državne zadeve, je bil zrel za avtokratično vlado. Ako bo Amerikane pripravljati, da izročijo odgovornost na določbe, ki ga bodo obvarovale pred zlem, bo imel kharlo mojstre, ki mu bodo predpisovali v katero cerkev naj gre in za katerega naj glasuje.

Dasiravno torej simpatiziramo z narodi Evrope v njih bedi, ne smemo pozabiti svojih dolžnosti doma. Pri tem nas ne sme motiti nikako čuvstvosvanje s to ali ono stranko ter moramo stati mož pri možu, da varujemo prostost, katero je bila izročena nam, da jo ohranimo zase in za celo človeštvo.

SEDaj SO JIM DOBRI!

IZ LJUBLJANSKEGA "Slovenca" z dne 7. septembra posnemamo vest da je bil v dominikanskih cerkev v Moabitu v Berlinu poklican nek poljski duhovnik iz Rusko Poljske, ki pridiguje v poljskem jeziku. Tej notici pristavlja "Slovenec", da je to smatrati za dokaz posebne naklonjenosti nemških oblasti nasproti Poljakom.

Ko bere človek take notice, res ne ve, ali bi se smejal ali jezil. Da so Nemci kar naenkrat postali tako naklonjeni Poljakom, ima seveda svoje vzroke, in ti so, ker Nemci dosedaj vedno tako zasramovane Poljake rabijo, ker potrebujejo živga vojnega materijala.

Kdo se ne bi smejal, ako bere, da izkazujejo Nemci Poljakom posebno naklonjenost! Ali imajo ljubljanski "Slovenec" tako kratek spomin, da je popolnoma pozabil, da se poljski otroki niti krščanskega nauka ne smejo učiti v poljskem jeziku v šolah, ampak

da se jim vbija v glavo nemščina, katere ne razumeje. Kdor je bil količkaj bral časopisje, ta ve, kako kruto so zatirali baš Nemci Poljake, da je bila celo sprejeta posebna postava, imenovana razlastilna postava, ki dovoljuje da se Poljakom odvzame njihovo zemljišče in domovanja, ter naseljuje privandrane Nemce. Sedaj pa kar naenkrat taka naklonjenost! Kako se svet vendar hitro izpreminja.

Nekaj sličnega se dogaja tudi pri nas na Kranjskem sedaj. Svoje čase smo poročali, in poročila smo poslali iz vesti v starokranjskih listih, kako huda kazen je doletela naše slovenske fante v Celovcu, ko niso prišli o pravem času nazaj v kasarno. Ravno pri onem oddelku so imeli tudi nekega oficirja, ki je ukazal, da morajo slovenski vojaki v paračnih uniformah pokopati njegovega crknjenega psa. Umevno je, da so tični oficir ni hotel izkazati svojemu crknjenemu psu nobene časti, ampak dal je ta ukaz le radi tega, da je ponižal Slovence. In oni rojaki, ki so sedaj v Ameriki, pač še niso pozabili psovk, katere so morali požirati, ko so se jedli cesarski komis. "Windische Infanterie" in druge take ljubeznjivosti so bile na dnevnem redu.

Ali danes? Najnovejši listi katere smo dobili iz stare domovine, enoglasno pišejo, da se naši Slovence najboljše zadržijo, da se borijo junaško kot lev! Šele v takih časih, ko mora Slovenija dati krvavi davek oni Avstriji, v kateri je bila vedno tlačena in poniževana takrat se nas priznava. Celov in Celju, menda najbolj zagriženemu nemškutarskem gnezdu v Avstriji, so Nemčurji našim junakom klicali "živio" in "Nardar!"

Veliko slovenske krvi se je že prelilo na bojnih poljanah, kot junaki so se izkazali vsi drugi Slovani, ali kaj bodo imeli od tega? Recimo, da Avstrija v sedanji vojni zmaga. Kaj potem? Avstrija je poslala v prve vrste slovenske junake, naše narodne vrste bodo tedaj zrečene. Nemeč se vrede pa zopet šopiril in seveda postal še bolj ohol. Slovani ne bodo potem nič na boljsem, pač pa še na slabšem, ker morajo pustiti svoje najboljše moči na bojišču. Slovani so že opetovano rešili Avstrijo pred pogubo, pridobili pa s tem niso nikdar nič. Tako bo tudi sedaj — ako bi Avstrija zmagala!

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — Dne 12. oktobra bodo v Duluthu otvorjene večerne šole, v katerih se bodejo razun angleščine poučevali tudi drugi predmeti praktične vrednosti. Večerne šole bodo otvorjene ob ponedeljkih, sredah in petkih. Pouk je brezplačen, da je torej vsakemu dana prilika pohajati v prostem času zvečer v šole in se kaj koristnega naučiti.

Tukajšnje pristojno sodišče je v tožbi vdove ponesrečenega Celeste Gialorenzija razsodilo, da mora plačevati Interstate Iron družba nje in njenima otrokoma po \$7.95 na teden za dobo 300 tednov. Gialorenzi je ponesrečil v Lincoln rovu dne 11. maja.

Iz tukajšnjega republikanskega glavnega stana naznanjajo, da bode prišel guvernerski kandidat Lee meseca oktobra v železno okrožje, kjer bode imel v več krajih govore. Poslužil se bode posebnega vlaka.

V petek dopoldne je nastal požar v šoli James G. Blaine v sosednjem Superioru, ki k sreči ni zahteval nobenih žrtev. V šoli je bilo takrat 1300 otrok, toda panike ni bilo. V vrstah, kakor ne bi bilo nič, so odšli otroci mirno iz šole, da je bilo poslopje v treh minutah izpraznjeno. Nekateri učitelji niso niti vedeli, da gori, ter so mislili, da je bilo dano znamenje za vžobo. Požar se je posrečilo kmalu dobiti pod kontrolo. Škoda je okoli \$10.000.

Okrajni šerif John R. Mein, njegov pomočnik Edward Schubinski in okrajni ječar Jos. Allen se morajo zagovarjati pred sodiščem radi "grafta", katerega so bajje delali. Obdolženi so, da so sprejemali denar za oskrbo jetnikov, katerih sploh ni bilo, in si denar razdelili med seboj. Postav-

ljeni so vsak pod jamčevino \$500. Šerif Meinung zatrjuje, da so obtožbe neosnovane in da gre pri tem za mahinacijo njegovih političnih nasprotnikov.

Velika nesreča se je zgodila v petek na Pike Lake road, dve miljii daleč od klanca Highland proge poulčne železnice. Prevrnil se je namreč avtomobil, in pri tem je bil 42 let stari Edward D. Devaney iz Dulutha na mestu usmrčen, trije drugi pa so bili nevarno ranjeni. Avtomobil je vozil policijski šofer Eckard, ter je bil last ponesrečenca. Ponesrečenec zapušča vdovo, sina in malo hčerko.

Zanimiv slučaj se obravnava sedaj pred tukajšnjim sodiščem. Neki Melinski, bivajoč v Gary, Minn., je namreč ovadil sodišču, da živi njegova žena skupaj z John Cendroskim. Policija je parček aretovala, toda dozdevni zapeljivec je povedal, da mu je Melinski že lansko leto ponujal svojo ženo za \$100, on pa da ni hotel dati več kot \$10. Ko je žena izvedela o tej kupčiji, katera se pa ni sklenila, je prstovoljno ostavila moža ter šla k njemu stanovat. Pridržana sta oba v zaporu. On je star 26 let, ona pa 27.

Rojakom na range priporočamo John L. Goloba, zastopnika za neseljive zavarovalne družbe. Več v oglasu.

Biwabik. — Radi lova na prepelice v preprečevanem času, se bode moral pokoriti John Turk 15 dni na delavski farmi.

Chisholm. — Okoli 1. oktobra bode otvorjen Leonard rudnik, v katerem bode imelo delo približno 500 mož. Delalo se bode celo zimo. Za delom pa ni pričarochati hoditi sem, ker bodo meseca oktobra odpušteni delavci zaposleni pri mestnih delih, da bode število brezposelnih delavcev še naraslo kljub otvoritvi Leonard rudnika.

Redar Frank Grams je našel na ulici pred poslopjem First National banke zavitek, v katerem je bil kos dinamita. Dinamit je drugačne vrste, kakor oni, ki se rabi za razstreljevanje v rovih. Vrši se preiskava, kako je prišel dinamit tja.

Finski rudar John Renika, ki je ponesrečil v Section 30 rudniku dne 8. sept., je umrl v sredo za zadobljenimi poškodbami v strašnih mukah. Ponesrečenec je prišel z glavo med vzpenjačo in tramovje, ter bil pri tem tako hud do poškodovan, da mu zdravniki niso mogli ohraniti življenja.

Eveleth. — Petcije za odpoklic mestnih uradnikov so prišle v modo. Sedaj zopet krožijo peticije, in v teh se zahteva odpoklic uradujočega župana Sam. Owensa ki nadomestuje odpoklicanega prejšnjega župana Gleasona, ter komisarja Mesberga. Kako se bode ta stvar iztekla, bode mo svoječasno poročali.

Mesaba. — V četrtek je pri Knox rudniku razdejal požar tamušnje hranilišče, katero je oskrbovala Mrs. Bernotti. Njej in osmim boardjerjem se je rešitev komaj posrečila. Bežali so iz goreče hiše v nočnih oblekah. Poslopje je bilo last družbe, ter zavarovano za \$600. Kakor zatrjuje Mrs. Bernotti, je imela v hiši \$600 v gotovini. Ta denar je seveda izgubljen.

MICHIGAN.

Iron Mountain. — Na dom svojih staršev se je vrnila šele dvanaest let stara Marta Matris, ki je dne 4. septembra na tajinstven način izgubila ter čez nekaj časa pismeno naznanila, da je v Chicagu. Kako je prišla deklica tja in nazaj, je uganjka, in sama noče ničesar povedati. Najbrže je padla v roke brezvestnim lopovom.

St. Ignace. — Na jablanah človek ne more pričakovati, da bode našel kaj drugega, kot jabolka, in tako je mislil dosedaj tudi farmer Harry Wood od tukaj, ali danes je drugačnega mnenja. Ko je namreč te dni splezal na neko jablano, je našel med vejami — živga medveda. Da mu ni vzel veliko časa, da je bil zopet spodaj, je razumljivo. Hitel je domov po puško, toda kosmatinec jo je med tem že odkuril.

OHIO.

Youngston. — Tukaj je umrl Ivan Ivan Maletić, rodom Hrvat, ki je bil dobro znan tudi med na-

mi Slovence. Zapušča ženo, dva sina in precejšnje premoženje. V tem kraju je bil približno osemnajst let salooner. Pred kratkim si je šel ogledat neko farmo in pri tej priliki zavžil nekaj gob. Tudi njegov sin je smrtonevarno bolan, ker je pokusil to jed. Bil je član več slovenskih in hrvaških društev ter je bil tudi na zadnji konvenciji K. S. K. J. kot delegat. Naj mu bo lahka svobodna zemljica!

PROSLAVA SPOMINA REV. SMREKARJA.

Dne 20. t. m. je bil ob veliki udeležbi v Nottingham, O., odkrit spomenik pokojnemu Rev. Smrekarju, katerega blago delovanje med našim narodom je znano men- da vsakemu Slovincu v Ameriki. Ob tej priliki priobčamo spodaj pesem, katero je spesnil pokojni Rev. Smrekar 1. 1892 za časa svojega bivanja v Tower, Minn. Pesem je naslovljena ameriškimi Slovincem in se glasi:

Za širnim daljnim oceanom,
Pod solnceom novega sveta
Zgradil sem novo si domovje
od bratov ločen in sestra.

Na daljno pot od doma v tuje
Le dvoje vzel sem si s seboj,
To vera moja je in govor
Ki diči mili narod moj.

Sosedje zdaj so mi le tujeji,
Neznani mi jezik govore —
Pač bratov sester štejem mnogo
A kod živijo — Bog pač ve!

Raztresene po raznih krajih
Pozdravljam, bratje, vas srčno
Čez goro, dol, čez širno morje
Odmeva naj pozdrav glasno.

Za sveto vero in za narod,
Karkoli nas živi okrog
Delujmo krepko in jedino,
A delo blagoslovi Bog!

Zanimivega kapelnika imajo v Lodži in Grand hotelu. Pred par dnevi je imel beneficijo. Igrali so Čajkovskega simfonijo. "Leto 18-12". Da bi bila simfonija kolikor mogoče realistična, je dal natakarcjem par petard, da so jih razstrelili. Vsled eksplozije je nastal tak ropot, da so gostje ne vedoč, kaj se godi, zbežali iz dvorane. Na estu se je splašilo več konj in je nastala prav nevarna panika.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisniku v Chisholm, Minn. — Vaš dopis ni za list. Kam pa pridemo, če bomo priobčeli take osebne neslanosti Ali se z dotični kom res ne morete drugače udrugje pomeniti? Nekateri listi priobčijo take stvari, a o dobro plačate, a mi ne. Pokušajte drugje. Rokopis na zahtevo vrnemo, ako nam pošljete 4c v znakah za poštino.

Našim gospodinjam!

Med trgovinami je velik razloček, in slovensko ljudstvo bo gotovo najboljše in najpoštenejše postreženo v edini slovenski nselbini na hisholm. Mi vemo, kako težko Slovence služijo denar; mi vemo kaj potrebujejo za življenje, in mi smov selej pripravljene postreči jih z najboljšim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Pesavento & Stonich, grocerija

Chisholm, Minn.

GOSTILNO

rojaka
JOZETA ŠUSTAR
201 East Northern Ave.,
PUEBLO, COLO.

se priporoča vsem rojakom radi prijazne postrežbe z izvrstno pijačo in smokkami.

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravlo.

Frank Žagar.
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH, MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :

..: ..: tudi pivo v sodčkih. ..: ..:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. ..: Virginia Minn.

Stephan Zgonc

javni notar in gostilničar

Rojakom jamčim za dobro postrežbo, pristnimi pijačami in unijskimi smokkami.

CHISHOLM, MINN. Telefon 83. 109 Lake Street

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm -- Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$29.318.
Osebna odgovornost \$5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovincem.

Pridite in se prepričajte!

SPOMINAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI!

Mi jamčimo COPENHAGEN SNUFF da je povsem pristen.

MI JAMČIMO, DA JE COPENHAGEN SNUFF NAREJEN IZ CELEGA LISTOVJA TENNESSEE IN KENTUCKY TOBACA — ODPADKE TOBAKOVEGA LISTOVJA NE RABIMO ZANJ.

MI JAMČIMO, DA JE VSE, KAR VPORABLJAMO ZA OSLAJŠANJE, ZA DAJANJE OKUSA IN DUHA POVSEM PRISTNO, SE ZAMORE RABITI ZA HRANO, IN JE JAMČENO POD ZVEZNO POSTAVO ZA PRISTNE JESTVINE.

MI JAMČIMO

DA BO VSAK, KATERI RABI COPENHAGEN SNUFF POVSEM PREPRIČAN, DA RABI PRISTNO TOBAK, PONUDIMO VSAKOMUR (VŠTEVSI NASE USLUŽBENCE) PET TISOČ DOLARJEV, AKO ZAMORE DOKAZATI, DA NE TEMELJI NASE JAMČITVO NA POSTENOSTI, ALI, AKO ZAMORE DOKAZATI, DA JE V COPENHAGEN SNUFF KAKA TVARINA, KATERA SE NE MORE RABITI KOT HRANO, IN KATERA NI JAMČENA Z ZVEZNO POSTAVO ZA PRISTNE JESTVINE.

WEYMAN-BRUTON CO.

prodsobnik

SLOVENSKO KATOLIŠKO

SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvanija.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOZEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
 Podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 Podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. MARTIN J. IVEK, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
 Podpredsednik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 Podpredsednik: FRANK PAVLOVIC, Box 705, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
 Podpredsednik: MARTIN STOPANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburg, Kansas.
 Podpredsednik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O.
 Podpredsednik: ANTON DEMSAR, Box 135, Broughton, Pa.
 Podpredsednik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

in Belgije. Peljala se je zastoj, imela je samo neko poverilo od konzula v Londonu. Sprevedniki so jo pustili povsod zastoj vozi. V Koblencau je videla 40 francoskih vjetnikov: blede slabotni, na obrazih veliko prestanega trpljenja, raztrgane hlače, brez pokrivala, stare čevlje in bluze. Od Koblenca do Mainz se je peljala cela dva dni. Iz Londona do Dunaja je morala 25krat menjati pot. Z Dunaja so jo poslali v Ljubljano k Rdečemu križu. V Ljubljani svoje ga očeta ni več obilo, ker je že odšel k vojakom.

STAJERSKO.

Požar na Sušaku. Dne 31. avg. je izbruhnil požar v livarni kovin v Cirkulu pri Sušaku. Škoda je zelo velika.

Odlikovanje. Cesar Franc Jožef je podelil, kakor poroča "Polarer Tagblatt" kvartirnojestru Ivanu Bobiču srebrno medaljo II. razreda za hrabrost v priznanje njegove hrabrosti pred sovražnikom.

Zaprta, ker je neupravičeno. V Gradcu so zaprli 28letno Marijo Kovač, ker je neupravičeno nabirala za "Rdeči križ". Našli so pri njej 86 K 12 vin. Zagovarjati se bo morala pred sodiščem.

Zaprli so v Mariboru zloglasnega tatu 22 letnega Rud. Winklerja.

Veilezdajalec in požigalec. V Zgornjo Belo so pripeljali 53 letnega čevljarja Jožefa Stieberitza, ker je v neki gostilni hujskal proti Avstriji in grozil, da bo zažgal, ko so mu odrekli prenočišče.

Aretacije. Graški listi poročajo, da so na Koroskem aretirali župnika Gabrona, v Celju pa posojilniškega ravnatelja J. Smertnika, v St. Jakobu v Slov. Goricah ondnotnega kaplana, v Juršineh pri Ptujnu poštnega ekspedijerja Vin. Zorkota od St. Andraža v Slov. Goricah. Radi srbofilskih klicev je bil na Koroskem aretirani 40 let stari delavec Jožef Dagarin, pristojen v Skofjo Loko. V Lienzu je bil aretirani šef ondotne železniške kurilnice inž. J. Gjurič, češ, da je bil srbski špijon.

HRVATSKO.

Iznajdba hrvaskega frančiškana. Znani o. Serafin, frančiškan, ki duhovnik zadrske province, ki je pred tremi leti iznašel praktičen nož za rezanje vinske trte: je sedaj izumil stremen, ki je tako napravljen, da noga nikakor ne more obviseti v njem, ako se je jezdec vjel vanj al. če pade s konja.

GLASOVI K ZDRUŽENJU.

Superior, Wyo.

Cenjeno glasilo: — Naša postaja št. 63, spadajoča h društvu sv. Barbare v Forest City, Pa., se je enoglasno izjavila za združitve z drugimi slovenskimi podpornimi organizacijami.

Na pojasnilo glavnega predsednika v št. 70 Narodnega Vestnika odgovarja naša postaja, da ne moremo nikdar dočakati združenja, ako se morajo oglašiti za postavne iz 20 različnih držav. To pa vsled tega, ker naša organizacija danes niti ne posluje v 20 različnih državah. Zatorej pozivljamo druge bratske postaje, da se čim prej oglasijo in izrazijo svoje mnenje. Ako se držimo pojasnila gl. predsednika: ne moremo nikdar priti do združitve.

Luka Groser, predsednik, Ivan Slamnik, tajnik.

Winterquarters, Utah.

Cenjeno glasilo: — Članom in postajam, ki pripadajo k S. K. P. D. sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa., poročam, da se je tukajšnja postaja št. 42 na svoji redni mesečni seji enoglasno izjavila za združitve z drugimi Jednotami.

Dr. pečat.
Frank Markošek, tajnik.

Frontenac, Kans.

Cenjeno glasilo: — Tem potom se javlja, da se je postaja št. 47, pripadajoča društvu sv. Barbare v Forest City, Pa., enoglasno izjavila za združitve.

Z bratskim pozdravom
Dr. pečat.
Frank Selak, predsednik,
John Kerne, tajnik,
John Trotar, zastopnik.

PISMO IZ DOMOVINE.

Mala Nedelja pri Ljutomeru, Spodnje Štajersko, dne 15. avg. 1914.

Dragi sin!

Od vsega srea Te lepo pozdravljam in Ti naznamo, da smo dobili Tvoje pismo sicer zdravi ali nič veseli, ker se je ravno vojska začela in so skoraj vsi morali oditi pod meč za domovino.

Sedaj moramo seveda sosede drug drugemu pomagati pri delu. Pridelali pa tu v naši okolici ne bodemo skoraj nič, da, pri nekaterih pridelkih se niti toliko semena ne bo dobilo, kolikor se ga je posejalo. Tu okoli tudi sadja ni nič, razun sliv. Tako da povsod ni nič.

Zdaj je vrh tega še suša. Že dolgo ni bilo dežja, in ako ga skoraj ne bo, potem tudi ajde in koruze ne bo nič, krompir je pa naropol segnit. Gostilničarju Hojniku je žena umrla, bila je zavedna in pridna Slovenka, rojena pri Veliki Nedelji. Od vojske Vi tam veste, kot mi, ker nam ne poročajo veliko in tudi govoriti se ne sme dosti od nje, posebno ne podrobosti: ker takšnega prece spravijo tja, kjer mu pes do kruha ne more. Belšak je tudi moral na vojsko, ter pustil doma devet nedolžnih otrok. Šolski podnik je ustavljen, odkar je vojska.

Te pozdravlja Tvoj oče in sosedeje.

STRAŠNO OROŽJE.

London, Anglija, 2. sept. — Poročevalci iz Bologne naznanja, da govorijski ranjeni francoski artiljerijski častniki z veliko resnobo o novih oblegovanih topovih Nemcev. Za te topove rabijo kroglice, ki napravijo strašno razdejanje. Topovi se bili izdelani preč kratki. Nemška vlada je obdala novo iznajdbo z veliko tajnostjo. Prvič so se poslužili Nemci tega novega moralnega orožja pri obleganju Lueticheja in Namurja. Nek francoski častnik je izjavil, da v svojem življenju ni videl nič enakega.

IZ SRBSKE IN ČRNOGORSKE STATISTIKE.

Za časa poslednjih dveh balkanskih vojn je imela Srbija do 400.000 vojakov. V prvi vojni je padlo pet tisoč mož, ranjenih pa je bilo osemnajst tisoč, v drugi vojni je padlo 7500 mož, trideset tisoč pa je bilo ranjenih. Od teh jih je umrlo v bolnicah 2500 mož. Če pa pristejemo k tem dvanajst tisoč mož, ki so umrli na notranjih boleznih, in 4300 mož, ki so umrli na kolero, tedaj je umrlo čez trideset tisoč mož, ranjenih pa je bilo 48.000 mož. Takrat je imela Srbija dva in pol milijona prebivalcev. Črna gora je imela 260.000 prebivalcev, in 45.000 vojakov. Padlo je 3600 mož, ranjenih pa je bilo 600 mož.

Bridgeport, Ohio.

PROŠNJA.

Cenjani sobratje in sestreste: —

Neradi, toda primorani smo, se obručati na vas s to prošnjo in trkati na vaša blaga srea za pomoč sobratom, kateri smo prizadeti po stavki, da nam je nemogoče še v nadalje vzdržati društvo s plačevanjem mesečnih prispevkov. Kakor že znano smo premogariji v Eastern Ohio na stavki že od prvega aprila 1914 za takozvani Run Mine, in še do današnjega dne ne vemo, kdaj bode konec stavke. Delodajalci v drugih delih države Ohio so pripoznali zahtevo premogarjev in se tudi pogodili, da so se premogariji vrnilo na delo, toda delodajalci v Eastern Ohio so ostali trmoglavi in so nam zapretili že prvega januarja, da morajo unijsko združbiti, če ne drugače, da nas bodo izstradali, da se bodo demo vrnilo na delo in se pokorili njihovim zahtevam. Da je to njihov namen, je dokaz ta, da smo od prvega januarja do 31. marca 1914 delali ravno 31 dni in še takrat tako malo zaslužili, da je večji del ostal v uradu delodajalcev za najemščino itd. Od pričetka stavke do sedaj se je vedno poizkušalo dobiti pogodbo, toda brez uspeha, in sedaj se premogariji nahajajo v veliki bedi. Organizacija U. M. W. of A. h kateri pripadamo, nas jako malo podpira; do današnjega dne smo prejeli skupaj \$18.00 podpore. Tako lahko vsak izprevidi, da je v resnici velika beda.

Znano nam je, da delavske razmere širom Amerike niso jako dobre, in se neradi obračamo do vas s to prošnjo, toda zagotovo vam, da bode vsak cent s hvaležnostjo sprejet in se bode tudi porabil za člane postaje št. 19, spadajoče h S. K. P. D. Sv. Barbare, kateri so v najskrajni sili. Za pomoč se vam že vnaprej najljubneje zahvaljujemo, ter želimo obilo napredka.

Vsa darila naj se pošiljajo na postajnega tajnika
Ant. Hočevar, R. F. D.
Box 11 1/2 Bridgeport, Ohio.
Andrej Hočevar, predsednik,
Anton Hočevar, tajnik,
Frank Gregorič, blagajnik.

NAZANANO IN ZAHVALA.

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest: da nam je dne 14. sept. t. l. blede smrt pobrala priljubljenega sina John Magovicha. Tem potom se zahvaljujemo vsem skupaj za izkazano nam sojetje in tolažbo. Najprvo se zahvaljujemo društvu Angelj Cuvar iz Biwabik, Minn., ki se je udeležilo s svojo zastavo pogreba polnoštevilno, ter društvu Aurora, št. 43, ki ga je sprejelo s svojo zastavo do groba. Iskrena zahvala nadalje ženskemu društvu Zvezda, št. 11, ter vsem drugim, ki so spremili umrlega k zadnjemu počitku. Prisrčna zahvala tudi stricu Virantu iz Eveletha, ter bratu J. Benko iz Gary. Za podarjene vence in cvetlice vsem skupaj iskrena zahvala. Mary in Nick Magovich, starši.

POZIV!

Ob izgubi mojega moža Tom Jereba, bi rada izvedela za naslove Antona Strnišća, ta in John Kocjana. Naj se javita sama, ali pa naj pošlje kdo drugi njuna naslova. Gre se radi važnih stvari.

Josephine Jereb,
1287 E. 55th Street,
Cleveland, Ohio.
(21—28 z.)

JOHN AGNICH

gostilničar EVELETH, MINN.

Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne pijače ter rnijske smotke.

Prodajam
železniške in parobrodne listke na vse kraje sveta.

Rojakom in bratom Hrvatom se najtopljeje priporočam.

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA Baltimore and Ohio železnico CHICAGO do NEW YORKA

PIŠITE: R. C. HAASE.
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vobnosti te železnice do parnika.

Velika razprodaja fonografov

Ta krasna COLUMBIA IV. TALKING MACHINE ima jako mil, čist in glasan glas. Omarica je velika in krasna, ter je izdelana iz hrastovega lesa, je 12 palcev široka in 7 palcev visoka. Rog je črno emajliran, okinčan z rožami, zlato obrobjen in jamčan za 15 let. Ta stroj je stal \$40.00, vendar radi velike tekme pošljemo ta krasni stroj z 12 najboljših slovenskih skladb, katere sami zberete iz cenika, vstevši 50 igel za samo

\$17.50

na lahka odplačila po \$1.00 na mesec. Mi tudi prodajamo znane VICTOR TALKING MACHINE in boljše COLUMBIA GRAMOFONE na lahka odplačila. Pišite po naš ilustriran cenik. Poslali ga bomo ZASTONJ.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 47, NEW YORK.

Peerless je opeka

Založite se ž njim.

PEERLESS LAHKO KADITE ALI ČIKATE, E GA IMATE NA KOŠE IN VI BI GA NIKDAR NE IMELI DOVOLJ. — TA TOBAK JE OMLAJEN, BOGAT IN DOPADLJIV. ZALOŽITE SE Ž NJIM DANES. IMEJTE GA DOMA IN TAM KJER DELATE, IN VEDNO SE BOSTE DOBRO POČUTILI.

PEERLESS

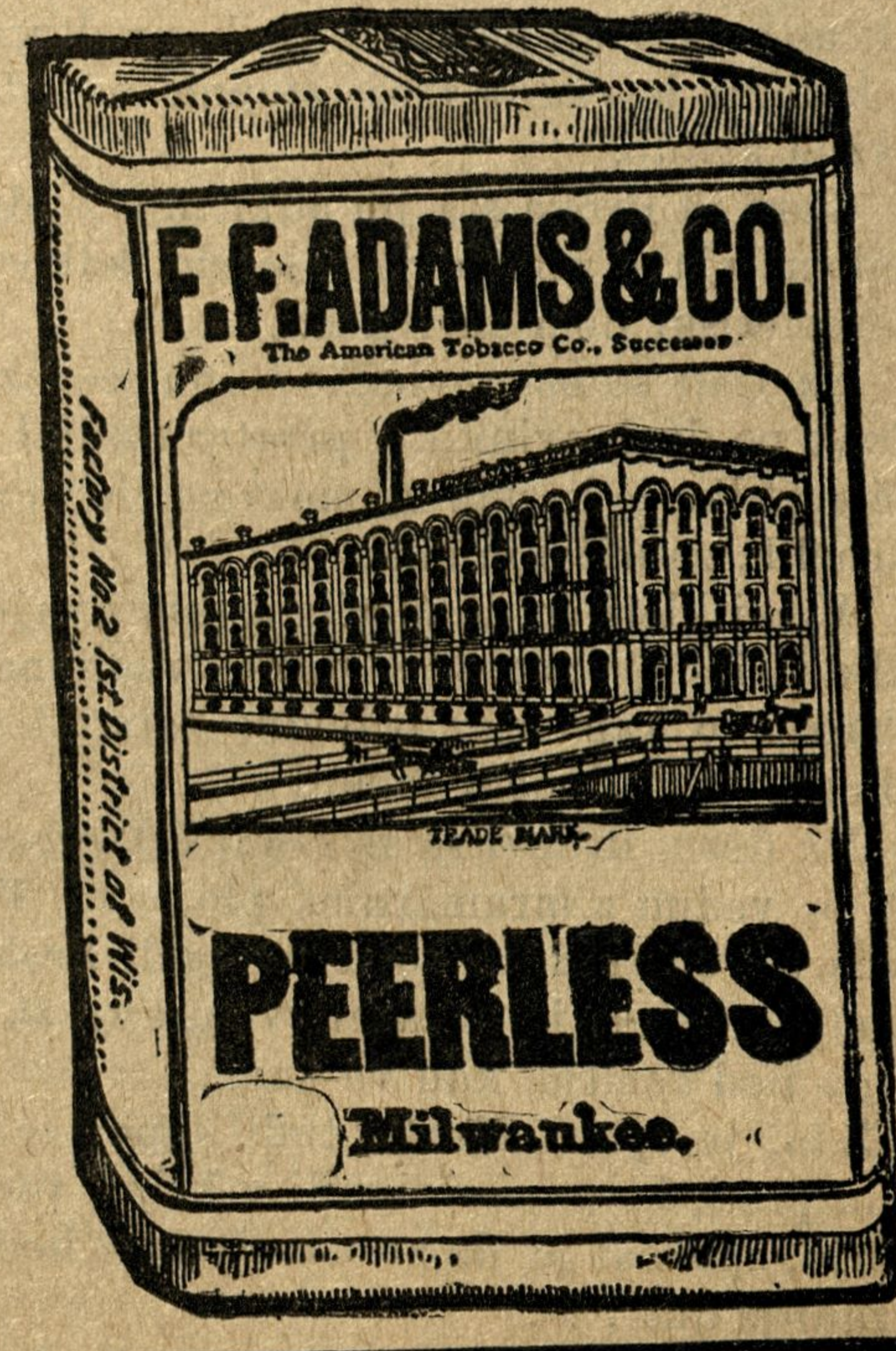
Long Cut Tobacco

je najboljši tobak za močnega moža, ki ljubi bogat in zadovoljiv tobak. Narejen je iz pristnega južno Kentpekyškega tobaka ter je nalašč vlezan skozi tri do pet let, da se dobi iz njega ves naravni okus in sladkobo. To je, kar napravi, da je PEERLESS vedno enak: tobak ni odvisen samo od enega pridelka, kot je mnogo drugih tobakov. Mi imamo vedno v zalogi tobak iz večih letin.

In to je, da kadilec PEERLESS nikdar ne sili k drugim tobakom. On ve, da se stari, zanesljivi PEERLESS nikdar ne spremeni — to je tobak, ki ga vedno zadovolji. Vzemite PEERLESS in poskusite ga skozi en teden — potem ga boste vedno nosili v vaših žepih. Prodaja se povsod v zavojih po 5c.

Druge velikosti po 10c, 20c v zavojih in 45c v kositerni škatljici.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Sedel je, poprosil Proko za list papirja, ki se je našel šele po daljšem iskanju v tem bivališču preoblečenih četnikov, in za svinčnik s katerim je načel v okornih, neveščih črkah sledeče vrstice:

"Draga brata Ivan in Miloš! Ne prestrašita se, ker vama naznanjam, da so naši prijatelji ujeti od Turkov in zaprti v Beas, kuli — drugače pa živi in nepoškodovani, kolikor sem posnel iz razgovora dveh zaprtih, ki sem ju poslušal na bregu, bila sta ista dva, ki sta se potikala v čolnu okrog ladje V omogočenje našega skupnega podjetja je ukrenjeno vse potrebno. Za usodo Dušana in ostalih pa se ne vznemirjajte in vedita, da že delam za njih rešitev. Ako more naš ameriški kapetan, naj stori med tem za njih korake pri konzulatih; povedati pa vama moram, da je treba skrajne previdnosti, ker preži policija na vsakogar, kdor se približa z ladje bregu. In ker ne vem, ako se mu posreči ukamiti zalezovalce, pojdem tudi jaz jutri na vse zgodaj k ruskiemu konzulu ter ga naprosim, da stori, kar se mu vidi mogoče in umestno.

Vidva storita najbolje, ako ne tvegata svojega življenja in varnosti v tako neugodnih razmerah. Vsak vaju poizkus, priti na kopno, bi vaju pahnil v neizogibno jezišstvo. Pomislita: da se morata ohraniti živa in svobodna; ako se mi ponesreči rešiti Dušana in ostale, sta vidva edina, ki moreta še dovršiti započeto delo. To si pač mislita, da osvoboditev naših tovarišev ne bo čisto neopasna in da ne lahko zadene usoda umrljivega človeka. Ako me torej do jutrišnjem zjutraj ne vidita, je najbolje, da prepustita usodo četnikov skrbim zastopnikov kresčanskih držav, sama pa kreneta naprej po začetni poti. Risto, moj prijatelj, ki vama prinese ta list, vama bo veren in zvest tovariš kakor jaz sam — njemu zaupajta popolnoma. V njegovi družbi najdeta bratov in pomoči, kolikor jo potrebujeta. Zame pa pomolita in vedita, da sem dal za vas vse, kar more komita dati: svojo glavo, ki ždi v našem poslu itak prav rahlo na plečih. Toda upajmo, da se vidimo kmalu zdravi, veseli in svobodni. Pozdravlja vaju Marko."

Komita je izročil Ristu pismo in mu opisal natanko kraj, kjer najde "Florida", in vse opasnosti, ki naj se jim ogne, da opravi srečno svoje delo.

"Naša naloga ti je znana, brate," je zaključil svoj pouk. "Znano ti je tudi in slišal si pravkar, kako si predstavlja s Proko nasledovanje in ugonobljenje Arnavtov ter osvoboditev njunih jetnec. Ako izginemo mi, delaj ti z Ivanom in Milošem po svoji glavi; misli na to, da si odgovoren našim dušam na sodnji dan, in glej, da osvetiš našega Jova, ki je padel v Carigradu, zavratno umorjen od Alija Kemala."

Objel je mladega tovariša, ki mu je stisnil roko v znak neme pri-sege. Nato se je obrnil k Proki in drugemu tovarišu:

"Pripravljen sem; hitimo zdaj na delo!"

Proka je pomeril Marko od nog do glave in se nasmehnil nehote: "Lep Turak si drugič, a s to golo brado te ni dobro voditi na ulico. Na, vzemi tu nadomestilo za lepoto, ki si jo odložil prostovoljno... saj veš, oprezen človek mora imeti vedno kaj pripravljenega, ako hodi po potih, kjer človeku ni dobro biti spoznanemu!"

To rekši je izvelikel iz zaboja, skritega pod kupom raznovrstne šare, nekaj temnega in kosmatega: bila je umetna brada, ki se je izvrstno prilegala Marku in vendar ni dajala njegovemu obličju prejšnjega izraza.

"In zdaj se oboroži za vsak slučaj, kakor se ti vidi najboljšo!"

Marko se je sklonil in skrinji ter izbral novo repetirno pištolo iz borbega sestava, dolg nož in dve ročni bombi, kar vse je poskril med širokimi gubami turškega plašča, ki mu ga je ogrnil Proka. Ostala dva sta storila enako: nato je odprl Proka vrata, spustil tovariše — tudi Risto se je odpravil z njimi — v vežo in na ulico ter zaklenil hišo.

"Z Bogom, Risto! Do svidenja, in čuvaj te mati božja!" je velela trojica tiho odposlanec, preden je zavil naravnost proti pristanišču, kjer je imel oddati na "Florida" svoje neveselo poročilo.

"Do svidenja, brate! Da se vidimo živi in zdravi!"

Začela se je molčeva hoja po stranskih ulicah, koder je bilo manj ljudi in manj luči. Proka je moral biti vajen Soluna, zakaj celo Marko je izgubil vsako zavest smeri, prepuščaje se popolnoma "Mehmedovemu" vodstvu.

Nazadnje so se ustavili pred hišo, ki je bila ravno tako nizka kakor prejšnja, samo da še bolj starinskega lica; stotletja so zrla v nočnem mraku z njenega raskavega, okrušenega pročelja.

"Tu je Pero gospodar", je šepnil Proka Marku in ga dregnil s komolcem. "Ni še dolgo, kar si je najel to hišo..."

Ključ je zaškripal v zarjavi ključavnic; vstopili so. Duh po trohobi in plesnobi jim je udaril na pljuca — viden znak da je hiša zapuščena in zanemarjena. V bledem svitu slepice, ki jo je dvignil Pero nad glavo, se je pokazal precej dolg hodnik, pričaje, da obrača poslopje na ulico le svojo ožjo stran. Po tem hodniku in skozi vrata, ki so ga zapirala na koncu, so dospeli na tesno dvorišče: kamor se je kdo obrnil, povsod mu je zadel komolec od zid — prostor je bil samo nad glavami, kjer je trepetalo v daljni višini par žalostnih zvezd. V kotu tega dvorišča je pokazal Pero našemu junaku močna železna vrata, vgreznjena v debeli zid; vodila so očitno v nekakšno klet ali njej podoben prostor.

Marko je pogledal tovariša z vprašujočim očesom; ta pa mu je pokazal z očmi navzgor.

Dokaj visoka stena je bila zgrajena iz masivnih kamenitih kock, in okvir vrat je bil mramor, oglošan po zobu vekov, ki so bili skoraj izbrisani vklesane starodavne okraskes. Stena je bila ostanek kdo ve kakšne cerkve ali palače iz sivih, predturških stoletij, in železna vrata, od katerih je vodilo troje stopnice navzdol, so morala biti vhod v nekakšno kriptu.

Pero in Proka sta jih odklenila z združenimi močmi in največjim trdom; rjavo železje je zajčelo, kakor da se brani spustiti tujce v podzemeljski dom skrivnosti.

Zazijale so ozke, vlažne stopnice razpadle in razjedene, končava-joče se po dveh ovinkih v prostornik leti s širokimi, kamenitimi oboki. Luč svetilke je kazala na mokrem zidu čudne pege, podobne sledovom začrnelih, zabrisanih slik.

V tej kleti, ki je merila kakih dvajset korakov dolžine in ravno toliko širine, je zagledal Marko vdolbino, pred katero je ležalo belo, obklesano kamenje; očitno ostanek oltarja, zapuščenega in razpadlega v tej globoki samoti.

Na desni in levi so se risali četveroogelniki grobnice, nekateri pokriti še vedno z mramornimi ploščami. V enem izmed njih je slonel plošča tik ob zidu, in ko je potegnil Proka našega prijatelja bliže ter posvetil grob, se je pokazala v špranji za plotom votlina hodnika, vodečega pod zemljo, kdo ve kam.

Zdaj je opazil Marko tudi kupe sveže nakopanega kamenja, pe-ska in prsti, ki so se dvignili v kriпти vse povsod in ovrhali svobodno gibanje; spoznal je, da so nanekone iz hodnika, ki so ga izkopali tovariši zadnje dni...

(Dalje prihodnjie.)

ZAPISNIK

druge konvencije Jugoslovanske, ga podpornega združenja "Sloga" v Milwaukee, Wisconsin.

5. seja dne 15. septembra 1914.

Predsednik otvori sejo ob 7:30 dopoldne. Čitanje imena delegatov, navzoči so vsi. Prečita se zapisnik 3. in 4. seje, kateri se sprejme s malimi popravki. Na vprašanje J. Ermenca, ali se da zapisnik poročevalci Narodnega Ve-stnika v priobčenju se sprejme so-glasno na predlog Jelenca, podpi-ran po Semu.

Točka 18. Nova. Osebe, katere so bile izključene zaradi kakšnega hudodelstva ali izkoriščanja bla-gajne, se ne sprejmejo v Zvezo.

Točka 19. Nova. Novi član zamo-re storiti svojo obljubo pri tajni-ku, ako mu ni mogoče zaradi upra-vičenega zadržka biti navzoč pri seji prvič, ko bi moral storiti ob-ljubo.

Točka 20. Nova. Vsak novo pri-stopni član mora napraviti oporo-ko v navzočnosti društvenega od-bora ter natanko označiti ime in naslov dedičev, katerim pripada posmrtnina. Posmrtnina se naj vedno zapusti le bližnjim sorodni-kom.

Vplačila.

Nova točka. Prispevki in vplači-la so sledeča: Predlaganje 1 dolar, vstopnina \$2.00. Pod to svoto so vsteli vsi stroški listin, kakor po-lice, plačilne knjige in druge po-trebne listine. Plačati tudi mora stroške za tekoči mesec.

Točka 16. se črta.

Dolžnosti in pravice članov.

Točka 17 sprejeta.
18. Nova. Plačevati redno društvene prispevke, kateri mora-jo biti plačani do 25. vsakega me-seca.

Točka 19. sprejeta. Navodi se spremene v navodilih.

Točka 20. se sprejme. Dodatek: Sme se udeleževati sej bratskih društev, kjer ima posvetovalen glas, ako se mu dovoli.

Točka 21. se črta.

22. Nova. Zahtevati opra-vičene podpore in zadoščenje pri društvu in Zvezi.

Točka 23. sprejeta.

Točka 24. Se sprejme s poprav-kom: Se ne smejo raznašati po javnih prostorih.

Nova točka. Dolžnost vsakega člana je, da vrši človekoljubno delo s tem, da vestno in radovoljno obiskuje bolne brate in sestre Zveze, osobito ako rabijo potreb-ne pomoči, bodisi po dnevu ali po noči.

Točki 26 in 27 se združite. Be-seda izpolnjevati se spremeni v ravnati.

Starostni člani.

Točke 28, 29, 30 in 31 se črtajo.

članice.

Nova. Ženske v naravnih boleznih in za časa nosečnosti se ne sprejmejo.

Točke 32, 33, 34, 35, 36 in 37 se črtajo.

Prestopni list.

Točka 38. Katerikoli član se preseli v bližino drugega društva te organizacije mora vložiti pro-šnjo za prestopni list, ki se mu da, ako ni suspendiran. Plačati mora assesment za 1. mesec naprej in 25 centov za prestopni list.

Točke 39, 40, 41 in 43 sprejete.

Potni list.

Točke 43, 44, 45, in 46 sprejete.
Točka 47. nova. Ako odpotuje član izven Zjedinenih držav Ame-rike, dobi od Zveze potni list, ki je veljaven 6 mesecev. Po 6 mese-cih se zamore zopet zahtevati novi potni list. Obnavljati pa se ne mo-rejo dalje kot 2 leti, ter po prete-ku te dobe prestane biti član Zve-ze. To pa velja samo za osebe, ki niso odpotovale izven Amerike. Člani, ki so odpotovali izven Ame-rike, ne morejo po šestih mesecih obnoviti potnega lista.
Točka 48 se sprejme.

49 se sprejme z dodat-kom, da se isto povrne.

Suspendiranje članov.

Točka 50. se sprejme z dodat-kom. Suspendirani člani niso de-ležni nikakoršnih podpor v slu-čajih boleznih za časa suspendaci-je.

Točka 51. V slučaju, da član ne plača assesment do 25. v me-secu, se ga suspendira. Suspenda-cija lahko traja 2 meseca, ako se ne povrne assesment v tem času, se ga izključuje.

Prečita se dopis Glas Svobode, v katerem naznanja tudi cene za glasila ter se vzame na znanje.

Brat Stiglić se upraviči, da ne bode mogel priti pravočasno k prihodnji seji, ker mora iti za pri-čeo za državljanski papir. Br. Ku-šljan predlaga, da bi bilo uljudno, ako bi se nehalo z zborovanjem za popoldan, tako, da bi drugi de-legatje, ki so izven Milwaukee, zamogli obiskavati državno raz-stavo. Prične se debata, v katero posežejo Zorko, Ermenec, Kušljan, Kraine, Br. Rop, priporočajo, da bi se dali popoldne obenem tudi sli-kati. Br. Zorko stavi predlog, da se vzame popoldne prosto, da za-morejo obiskati delegatje državno razstavo. Zato se jim odtrga pla-ča. Br. Kraine stavi predlog, da se naj zboruje naprej, dokler ne bo vse zgotovljeno. Predlog Zor-kota sprejet. Seja se zaključuje ob 11:30 dopoldne.

6. seja dne 16. septembra dopol-dne.

Predsednik otvori sejo ob 7:30 dopoldne. Čitanje imena delegatov. Navzoči so vsi. Za vratarja se imenuje br. Golob. Zapisnik prej-šnjih sej sprejet, kakor čitan. Br. Ermenec poroča, da odvetnik iz-javlja, da hoče imeti pravila pre-stavljena na angleško, kakor tudi poda izjavo, da se lahko sprejme točka 47, katera je nova.

Točki 52 in 53 se sprejemata.
Nova točka. Suspendirati za ka-zen sme društvo samo eden mesec, seja gl. upravnega odbora (odse-ka) pa za tri mesece. Društvo sme suspendirati le svoje člane. Glav. odbor pa lahko suspendira tudi posamezne člane.

ČRTANJE.

Odstopli člani.

Točka 54 se črta.

55 se sprejme.

Nova. Vsak odstopni član lahko pristopi zopet nazaj v Zvezo. V teku enega leta z zdravniškimi sprī-čevalom toda brez pristojbine in je deležen takoj bolniške podpore in vseh drugih podpor. To pa sa-mo v času, ako še ni prekorajčil zahtevane starosti kot za nove čla-ne in če še ni poteklo eno leto od odstopa.

(Dalje prihodnjie.)

John L. Golob

glavni zastopnik National Life Insur-ance Co. of the U. S. se priporoča rojakom za prijazen in naklonje-nost. Zastopam eno najsigurnejših zavarovalnih društev, kjer se morete zavarovati tudi na ta način, da dobi-te po preteku gotovega časa izplača-no zavarovalnino v gotovini. Pišite po drobnosti na naslov

JOHN L. GOLOB
287-S EXCHANGE BUILDING
DULUTH, MINN.

PRIPOROČAM

Slovenec in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico.

V zalogi imam vedno sveže bla-go po nizkih cenah.

Anton Smolich,

Aurora, Minn.

Slovenec in Hrvatom!

se priporočamo, da nas obiščejo kakor pridejo na South Range. Naš dobro urejen SALONN je zraven "dipe". Dobra postre-žba z vsakovrstno najboljšo pi-jačo. — Dobrodošli!

Santori Turškano Company

SOUTH RANGE, MICH.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Posiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN

AURORA -- -- MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najboljšo blago po primernih in poštenih cenah.

A. W. Nelson

advokat

nad James lekarno blizu pošte

ELY, MINN.

se priporoča vsem Slovincem v slučaju pravnih zadev.

VIRGINIA BREWING COMPANY

Varitelji fine pive.

Virginia -- -- Minn.

F. Dale Cerveny

zobozdravnik

MILLER ANNEX

Ely, Minn.

ADRESAR SLOVENSКИH TRGOVIN.

MINNESOTA

HELO PRIJATELJ! Kadar si že jen, ali čete tare maček, oglaš se v gostini "Pri mačku" (Anchor Bar) na 311-3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

MATH. VIDAS slovenska trgovina na Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjim iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno GROCERISKO TRGOVINO. V zalogi imam občasna "Crema" moko; dalje prodajem krmno za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerno, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vlijudno priporočam Math. Vidas, slovenski trgo-vec, Biwabik, Minn.

JOŽEF SEKULA, trgovec z obleko Aurora, Minn., naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Ima v zalogi tudi drogovrstno blago. Prepričajte se o blagu in cenah predno ku-pite drugje.

LJUBO BOGICEVICH, 704 Pal-ladio Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrstne pooblastil, kupnih pogodb, vojaških prošnji itd. Posreduje pri družbah v situju požarkov.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittsville, Minn., se priporoča rojakom Sloven-cem in Hrvatom za izvstne postre-ženo obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVEN-VATSKI POGREBNIK, 416-5th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. ro-jakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NO-RANG, Mich., se priporoča Slovincem in Hrvatom za izvrševanje raznih za-lev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z DO-MACIM VINOM in TROFINOVCEM. Prodaja vožne liste za vse prekomor-nske črte ter pošilja denar v stare do-movino po dnevnem kursu.

SVOJIK SVOJIM!
M. DANCULOVICH
lastnik gostilne na
529 WEST MICHIGAN STREET
znana pod imenom
SLAVENSKI SALOON
in gostilne.
LITTLE AMERICA
NA 524 WEST SUPERIOR STREET.
Točim sveže pivo, ter domača in importirana vina, zganja in liker-je. V obem krajih je tudi RESTAURANT, kjer se dobe enažna in dobro pripravljena jedila po nizki ceni. Prodajam tudi ZELENISKE in PAROBRAODNE KARTE, ter pošiljam DENAR. Rojakom se tople priporočam in jamčim točno postrežbo z dobrim blagom.

SVOJIK SVOJIM!
FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - \$500,000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - - \$1,550,000.
V to banko vloga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMO-RITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SR-CU, VSTANOVLJAMO JIH.

Ivan Pajk
CONEMAUGH PA.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije, god-bene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, prive-ske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene ne vprašate. Vprašanje vas stane le 2 centa, pa si boste prihranili dolarje. Ceniše, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK, P. O. Box 328, Conemaugh, Pa.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti
DELAVSKI
ODŠKODNINSKI ZAKON
ZA DRŽAVO MINNESOTA
(Minnesota Workmen's Compensation Act.)
Cena 30 Centov
Navodila kako
postati državljani
Cena 15 Centov